

Är den ryska resan en resa i förnedring?

Svenska Morgonbladet har bemött vår kritik av de svenska riksdagsmännens resa till Ryssland på ett reflekterat och allvarligt sätt som kontrasterar mot de dumheter eller tarvligheter som i övrigt fått tjäna som svar.

Tidningens huvudsynpunkt är att om man "ser bakåt och ruvar över det förflutna, är ryska resan ett misstag. Ser man framåt... låter den sig däremot väl försvaras..." Det är en i och för sig helt berättigad reflexion vad själva principen angår. Det skulle vara oss alldeles främmande att anklaga det ryska folket eller till och med en till anständig former och förhållanden omvänd kommunistisk regim eller kommunister som ändrat sin hållning och erkänner begångna övergrepp och brott. Just därför är det enligt vår mening självfallet att man inte bör känna hat mot eller framföra beskyllningar mot nutidens Tyskland och tyska folk för vad nazisterna såsom Tysklands härskare gjorde för femton eller tjugi år sedan. Att ruva över orätfärdigheter i det förgångna är förvisso meningslöst eller farligt då det gäller saker som inte kan gottgöras eller repareras; att hemsöka fädernas missgärningar på de efterkommande i tredje och fjärde led är lika irrationellt som okristligt.

Men det är inte alls denna glömskans och försoningens situation som föreligger. Det gäller en regim som fortfarande upprätthåller sitt valde genom terror och slavläger, som håller en rad förut fria folk under hälen av sina arméer, som genom organisationer i ännu fria länder söker bereda vägen för erövringen och tyranniet. Det läge som verkligen föreligger i dag förtäts i bilden av den lettiske landsförrädaren och hetsaren mot Sverige som välkomnar, uppvakts av, mottar en present från representanter för vårt land, för icke länge sedan förbundet i vänskap och sympati med de folk som nu krossats av det ryska värdfolket. Om man icke finner detta möte, som svenskarna utan varje svårighet kunde undvika, förnedrande, är det svårt att förstå vad man över huvud taget kan finna förnedrande.

Låt oss ta en jämförelse. Det nazistiska Tyskland skulle ha segrat eller i varje fall ha lyckats bevara väldet över Norge och Danmark; dessa länder skulle nu vara hårt hållna satelliter i Hitlers eller hans efterföljares koppel. Vill Svenska Morgonbladet hävda att det vore naturligt, ja att det inte vore avskryvärt om en grupp

svenska riksdagsmän besökte detta Norge och detta Danmark, inbjudna och dirigerade av de tyska erövrarna, hälsade med älskvärdheter av tyska ockupationschefer och quislingar i tysk uniform? Det är en sådan jämförelse som ger det riktiga perspektivet.

De andra argument Svenska Morgonbladet drar fram synes mindre ägnade att seriöst diskuteras. Tidningen säger att hrr Herlitz, Strand och Olsson i Mora "utgör i vårt tycke en förträfflig bild av svensk demokrati när den är som bäst: de ryska politiker som kommer i kontakt med dem bör åtminstone få ett flyktigt intryck av att svensk demokrati har förmått skapa en levande demokrati med rättssäkerhet och goda ekonomiska förhållanden för folkflertalet". Med all aktning för de tre nämnda herrarna, så tror vi inte — och det tror väl inte heller vår kritiker vid någon eftertanke — att man genom att se på dem och genom tolk växla några ord med dem får ett sådant intryck; vore det så lätt att övertyga ryssarna, för att inte tala om våra svenska kommunister, så borde sannerligen järnridån kunna falla som

Jerikos murar. Man får också komma ihåg att kommunisterna i den mån de är ärliga stalinister och marxister inte alls har någon respekt för demokrati eller rättssäkerhet. Deras reaktion inför hrr Herlitz, Strand och Olsson måste bli att dessa är enkla själar, lurade av den härskande svenska kapitalismen, eller också speciellt slipade och väl maskerade representanter för denna rövande och härjande kapitalism.

Slutligen: vi längtar alla efter fred, uppgörelse, avspänning. Men i stort eller på lång sikt kan de målen inte vinnas eller kan de målen inte gemytligheter utbyttas mellan framstående resenärer. De målen kan vinnas blott genom att den part som i detta fall utan tvivel är den aggressiva och hotande ändrar sin politik och erkänner de idéer som är Västerlandets och en gång, vad nationaliteternas rätt och folkstyrelsens värde beträffar, var de kommunistiska revolutionärernas. Om den ryska resan alls har någon betydelse — vilket den sannolikt inte har annat än som tredje klass propaganda för den kommunistiska regimen — så bör det besinnas att undfallenheten och älskvärdheten mot det onda snarare är ägnade att stödja än att mildra detta onda. Svenska Morgonbladet och alla som tanklöst eller vänligt tänker ungefär detsamma rekommenderar i själva verket samma politik som kom massan av tyska ämbetsmän, intellektuella och politiker att hjälpa nazismen i det fåfänga hoppet att de skulle kunna reformera den.

Hr Einar Norrman, LO:s vice ordförande,

har i Föreningen Sverige—Sovjet och i Aftontidningen kommit med inlägg och frågor rörande Dagens Nyheters ställning till den ryska resan; det vore löjligt att bemöta dessa pinsamma och förvirrade uttalanden. Hr Norrmans frågor går helt enkelt ut på om vi menar vad vi säger! Vidare vill hr Norrman att politiska åsikter av det slag som Dagens Nyheter framfört skall "utestängas från pressfriheten". Det är nog att meddela att vice ordföranden i Sveriges stora demokratiska arbetarorganisation vill ändra vår tryckfrihetslag för att komma åt personer som inte är lika vänligt stämde mot Ryssland och ryssresor som han själv.